

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/177/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322203515
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2322203515.4

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G.T. Z., I.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: O. B., L.. B., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. K. X. XXX, G. Č. X. XXX/X a otca: V.I. Z., I.. XX.XX.XXXX, Z. Š. XXXX, v konaní zastúpený: advokát JUDr. Marcel Ružarovský, IČO: 53711343, A. Žarnova 11C, Trnava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaduje sa neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení:

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 60,- Eur mesačne, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12P/177/2022.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.03.2023 sa otec maloletého dieťaťa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť platiť výživné v sumu 60,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12P/177/2022.

2. V návrhu otec uviedol, že maloleté dieťa sa v súčasnosti nachádza v jeho starostlivosti, matka o maloleté dieťa reálny záujem nejaví, na jeho výchove a výžive sa prakticky nijako nepodieľa. Od septembra 2022 znáša sám všetky výdavky spojené s výchovou, vzdelávaním, zábavou a zdravím maloletého dieťaťa. Matka žiadnym spôsobom neprispieva na výživné, hoci vie, že vo vzťahu k maloletému dieťaťu má vyživovaciu povinnosť, musí si byť vedomá toho, že maloleté dieťa je v starostlivosti otca, ktorý hradí všetky výdavky. Náklady otca na maloleté dieťa súd približne 400,- Eur mesačne. Otec je zamestnaný v spoločnosti Z.-M. M..L..T., so sídlom Š. XXXX, s mesačným príjmom vo výške 650,- Eur. Na výživu detí sú povinní prispievať obaja rodičia, pričom každý z nich sa na výžive podieľa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Otcovi nie je známe, či je matka v súčasnosti zamestnaná a nemá vedomosť o tom, že by vlastnila nehnuteľnosť alebo hodnotnejší majetok. Matka je podľa vedomostí otca zdravá, má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity v odbore kuchár-čaišník, teda príjem dosahovať môže a v tejto oblasti má nespočetné množstvo príležitostí. Otec má za to, že je primerané, aby matka dočasne platila výživné vo výške aspoň 60,- Eur mesačne, nakoľko iba náklady na jedlo pre maloleté dieťa mesačne dosahujú sumu 100,- Eur. Okrem toho medzi nevyhnutné základné životné náklady patria aj náklady na bývanie a hygienu, pričom tieto náklady v súhrne spolu s nákladmi na stravu tvoria aj 200,- Eur. Matka poberá prídavok na maloleté dieťa vo výške 60,- Eur mesačne, hoci sa o maloleté dieťa osobne nestará. Podľa vedomostí otca tiež matka poberá prídavok aj na jej maloletú dcéru, teda spolu 120,- Eur na obe deti, hoci sa o ani jedno z nich osobne nestará. Otec je toho názoru, že výživné v nevyhnutnej miere nemožno

bez ďalšieho stotožňovať so sumou minimálneho výživného, pretože v súčasnej dobe suma 30,- Eur nepokryje ani len časť základných a nevyhnutných potrieb maloletého dieťaťa. Matka môže dosahovať aspoň minimálnu mzdu, pričom aktuálne poberá aj prídavky na deti vo výške 120,- Eur. Z toho dôvodu je suma 60,- Eur primeraná a zodpovedajúca v zmysle ustanovenia § 366 CMP, pričom takto dočasne stanoveným výživným sa zabezpečí, že otcovi sa dostane na výživu pre maloleté dieťa aspoň toľko, koľko by predstavovali prídavky na dieťa, ktoré v súčasnosti neoprávnene poberá matka.

3. Súd sa oboznámil s návrhom, podstatným obsahom spisu, s výpisom z lustrácie zo Sociálnej poisťovne týkajúcej sa otca a matky maloletého dieťaťa, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 20.02.2023, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica zo dňa 08.02.2023, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 20.02.2023 a zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

4. Maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí od konca roku 2022 nežijú v spoločnej domácnosti. Práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu doposiaľ rozhodnutím súdu neboli upravené. Zo obsahu spisu sp.zn. 12P/177/2022 vyplýva, že otec dňa 21.09.2022 podal návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom pojednávanie dňa 09.03.2023 bolo odročené na 04.05.2023 z dôvodu nedoručenia súdnych písomností matke maloletého dieťaťa .

5. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne matky maloletého dieťaťa vyplýva, že matka momentálne nepoberá žiadne sociálne dávky a v pracovnom pomere nie je od 25.08.2021. Z lustrácii z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že matka maloletého dieťaťa je aktuálne vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 28.12.2021. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica zo dňa 26.01.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa poberá rodinné prídavky na dve maloleté deti vo výške 120,- Eur mesačne. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne otca maloletého dieťaťa vyplýva, že priemerný mesačný vymeriavací základ otca maloletého dieťaťa je u zamestnávateľa Z.-M. M..L..T., Š. XXXX za obdobie od 04/2022 do 02/2023 bol vo výške 71,47 eur.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 20.02.2023 vyplýva, že otec s maloletým dieťaťom býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve starej matky maloletého dieťaťa a jej manžela. Mesačné náklady na domácnosť pozostávajú z poplatkov za elektrinu vo výške 53,- Eur, plyn vo výške 201,- Eur. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti Z.-M. M..L..T. Š. na dohodu, kde dosahuje príjem približne vo výške 600,- Eur mesačne. Otec maloletého dieťaťa má nejaké dlhy, no tie si zatiaľ nespláca. Poberateľkou prídavku na maloleté dieťa vo výške 60,- Eur je matka maloletého dieťaťa. Stará matka maloletého dieťaťa a jej manžel sú poberateľmi starobného dôchodku. Otec uviedol, že s matkou a maloletým dieťaťom bývali v spoločnej domácnosti, no matka sa približne pred rokom odsťahovala aj s maloletým dieťaťom. V auguste 2022 sa rozhodol, že si maloleté dieťa zoberie k sebe, nakoľko matka nemala vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Otec uviedol, že matka v tom čase bývala v domácnosti svojho otca v obci K. X. a teraz by mala bývať so svojim aktuálnym partnerom v inej obci. Otec dieťaťa ďalej uviedol, že ani maloletá dcéra matky z predošlého vzťahu matky Y. B.Á. nežije so svojou matkou ale so svojim otcom. Od augusta 2022 si matka maloleté dieťa zobrala asi dvakrát približne na jeden až dva týždne do domácnosti svojho priateľa. Matka maloleté dieťa denne telefonicky kontaktuje, no na výživu maloletého dieťaťa matka neprispieva a ani mu nič nekupuje, naposledy mu kúpila darčeky na Vianoce.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žiar nad Hronom zo dňa 08.02.2023 vyplýva, že úrad zrealizoval šetrenie na adrese K. X. XXX, kde bola zastihnutá sestra matky maloletého dieťaťa, ktorá úradu uviedla, že jej sestra O. B. u nich bývala aj s jej maloletou dcérou Y. B. po dobu cca jedného roka, ale od novembra 2022 u nich už nežije. Aktuálne sa zdržiava na adrese X. XXX/X, N. I. N., kde žije so svojim novým partnerom. Pani B. uviedla, že maloletá Y. žije od decembra 2022 u svojho otca pána B. H..

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 20.02.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa býva v nájomnom obecnom byte v X., u svojho priateľa pána W. Č., kde je prihlásená na prechodný pobyt. V byte žije matka maloletého dieťaťa, jej priateľ a jej maloletá dcéra Y., ktorá je zverená do jej starostlivosti, ale zdržiava sa u svojho otca v Z., kde navštevuje školu. Matka maloletého dieťaťa je nezamestnaná, poberá len prídavok na obe deti. Všetky potreby čo sa týka bývania a stravy uhrádza jej priateľ, ktorý je zamestnaný v kamiónovej doprave. S priateľom sa pozná od augusta 2022 a od októbra 2022 spolu bývajú v spoločnej domácnosti. Matka uviedla, že maloletý G. je v starostlivosti

otca, nakoľko nemala možnosť vybaviť voľné miesto v materskej škole v X.. Syna by chcela zveriť do svojej starostlivosti. Mala by nastúpiť od 23.02.2023 do zamestnania v Nitre ako skladníčka, kedy by cez týždeň bývala na ubytovni a cez víkendy by prichádzala domov. Ak by jej bol maloletý syn zverený, hľadala by si prácu v okrese Čadca. So synom je v každodennom kontakte cez WhatsApp. Uviedla, že syn jej volá, že by chcel ísť bývať k nej. Matkin partner cez telefonický hovor uviedol, že vie o tom, že priateľka by chcela syna do svojej starostlivosti a s týmto súhlasí.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstúpowała do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

18. Podľa § 330 ods. 1 CMP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

19. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

20. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

22. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery dočasne upravené alebo ak je obava, že by bola exekúcia ohrozená. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

23. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť a rodiča nie je možné vylúčiť z plnenia vyživovacej povinnosti k deťom. Z návrhu, tvrdení v ňom obsiahnutých a obsahu spisu mal súd dostatočne osvedčené, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci platenia výživného v nevyhnutnej miere a to najmä z dôvodu potreby zabezpečiť maloletému dieťaťu nevyhnutné prostriedky na uspokojovanie jeho základných životných potrieb, keďže súd mal z tvrdení otca za osvedčené, že sa o maloleté dieťa osobne stará a uhrádza jeho základné životné náklady. Z vyjadrenia otca pred kolíznym opatrovníkom, ako aj z vyjadrenia matky mal súd za preukázané, že matka na výživu maloletého dieťaťa nijakým spôsobom neprispieva. Z návrhu otca a jeho vyjadrenia pred kolíznym opatrovníkom vyplýva, že otec dosahuje mesačne príjem približne vo výške 600,- Eur, matka maloletých detí nie je poberateľkou žiadnej sociálnej dávky, momentálne je nezamestnaná, pričom je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá rodinné prídavky na dve deti vo výške 120,- Eur mesačne. Súd pri rozhodovaní prihliadal tiež na nespornú skutočnosť a to, že matka maloletého dieťaťa poberá rodinný prídavok na maloletého G.F. vo výške 60,- Eur, aj napriek tomu, že maloletý G. sa nachádza vo faktickej starostlivosti jeho otca. Taktiež matka poberá rodinný prídavok na maloletú dcéru Y., ktorá sa fakticky nachádza v starostlivosti jej otca.

24. Kritériom pre určenie výšky výživného je, že má postačovať aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov maloletých detí, keďže neodkladným opatrením sa určuje výživné iba v nevyhnutnej miere. Toto totiž nie je výživným určeným súdom podľa § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktoré môže súd ustáliť až po úplnom a riadne vykonanom dokazovaní, v ktorom zistí možnosti a schopnosti oboch rodičov ako aj výšku odôvodnených potrieb maloletých detí. Matka maloletého dieťaťa má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity v odbore kuchár-čaišník, kde má v tejto oblasti nespočetné množstvo príležitostí zamestnať sa a dosahovať aspoň minimálnu mzdu, ktorá je v roku 2023 vo výške 700,- Eur brutto. Matka v priebehu konania nepreukázala, že by trpela závažnými zdravotnými problémami, resp. ochoreniami, ktoré by jej neumožňovali uplatniť sa na trhu práce, prípadne, že z objektívnych dôvodov nie je schopná zabezpečiť svoj príjem na takej úrovni, aby si mohla svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu riadne plniť. Takéto nezodpovedné správanie matky však nemôže byť na ujmu jej dieťaťa, voči ktorému má vyživovaciu povinnosť. Súd má za to, že takto určené predbežné výživné je v matkiných schopnostiach a možnostiach, a preto považoval za potrebné zaviazat matku na platenie výživného neodkladným opatrením, keďže otcovi maloletého dieťaťa pravidelne na jeho výživu neprispieva žiadnou finančnou čiastkou, pričom je nevyhnutné, aby bola maloletému dieťaťu

zabezpečená pravidelná výživa, t.j. finančné prostriedky poukazované zo strany matky každý mesiac k rukám otca, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará. Uloženie povinnosti platiť výživné neodkladným opatrením je len opatrenie dočasného charakteru a má slúžiť len v nevyhnutnom rozsahu. Prípadná iná výška výživného bude posudzovaná v rámci riadneho dokazovania v konaní vo veci samej. Matka bude do toho času povinná platiť súdom stanovené výživné počnúc dňom doručenia tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.